

„BABICE – RUDÁ HEYDRICHIÁDA“

KONFERENCE K 75. VÝROČÍ TZV. BABICKÝCH UDÁLOSTÍ V ŠIRŠÍM KONTEXTU

Muzeum Vysočiny Třebíč – Zámek

Společná tisková zpráva Ústavu pro studium totalitních režimů a města Třebíče ze dne 15. 6. 2026.

Ve středu 17. června 2026 se v Třebíči uskuteční odborná konference „Babice – rudá heydrichiáda“, pořádaná Ústavem pro studium totalitních režimů ve spolupráci s městem Třebíč. Akce připomene 75. výročí tzv. babických událostí a nabídne pohled na jeden z nejdůležitějších politických procesů počátku 50. let v širších souvislostech komunistické represe, kolektivizace a perzekuce odpůrců režimu. Konference představí nové historické poznatky, odborné analýzy i dobové dokumenty a propojí historiky, archiváře a badatele z předních českých institucí.

BABICKÉ UDÁLOSTI JAKO SYMBOL POLITICKÝCH REPRESÍ

Babické události z července 1951 patří k nejvýraznějším případům politických procesů v období po nástupu komunistického režimu v Československu. Po ozbrojeném incidentu v obci Babice, při němž byli zabiti tři funkcionáři místní správy, následovala rozsáhlá vlna represí ze strany státní moci. Do vyšetřování se zapojila Státní bezpečnost, která případ využila k exemplárnímu potrestání skutečných i domnělých odpůrců režimu. Následné procesy byly charakteristické vykonstruovanými obviněními, nátlakem na obviněné a propagandistickým zneužitím celé kauzy.

KOLEKTIVIZACE, CÍRKEV A ATMOSFÉRA STRACHU

Dramatické události probíhaly v době vrcholící kolektivizace zemědělství a zotřujícího se tlaku na katolickou církev i další společenské skupiny. Babický případ se tak stal symbolem propojení politické represe, ideologického boje a snahy režimu zastrašit obyvatelstvo, zejména na venkově. Program konference se zaměří nejen na samotný proces s údajnými organizátory a podporovateli odporu proti komunistickému režimu, ale také na mechanismy tehdejší státní moci, propagandy a zastrašování společnosti. Příspěvky přiblíží okolnosti vyšetřování, roli bezpečnostních složek i dopady represí na místní obyvatele a církevní prostředí. Součástí konference bude rovněž diskuse nad proměnou historické paměti a způsobem, jakým jsou babické události interpretovány v současné historiografii.

„Případ Babice představuje jeden z nejvýraznějších příkladů toho, jak komunistický režim zneužíval bezpečnostní aparát a justici k upevnění své moci. Konference nabídne nové pohledy na známé události i širší souvislosti represí první poloviny 50. let,“ uvedl **Kamil Nedvědický, 1. náměstek ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů**, který je současně iniciátorem a garantem konference. Ta nabídne odborné příspěvky historiků a badatelů zabývajících se obdobím komunistického režimu, represivními složkami státu i dopady kolektivizace. Celkem zazní 13 odborných příspěvků od 13 přednášejících z různých institucí. Konference se zaměří na roli Státní bezpečnosti v případě Babice, násilnou kolektivizaci, fungování komunistické justice, pronásledování katolické církve i osudy konkrétních obětí represí. Samostatný blok bude věnován širšímu kontextu kauzy Babice, ukázkám z dobových procesů a současnému stavu historického poznání. Mezi vystupujícími se představí odborníci z Ústavu pro studium totalitních režimů, Národní archiv, Masarykova univerzita či Česká televize. Příspěvky se zaměří nejen na samotný případ Babice, ale také na jeho propagandistické využití, paralely v jiných regionech a širší mechanismy komunistické represe.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK PŘEDSTAVÍ UNIKÁTNÍ VÝSTAVU

Součástí programu bude rovněž prezentace výstavy dokumentů Archiv bezpečnostních složek, kterou uvede jeho ředitel Miroslav Urbánek. Součástí konference bude rovněž výstava archivních materiálů z Archiv bezpečnostních složek, instalovaná v prostorách Zámek Třebíč. Expozice představí dobové dokumenty, vyšetřovací materiály a další archiválie vztahující se k babickému případu i represivní činnosti komunistického režimu v 50. letech. Návštěvníci tak získají možnost nahlédnout do autentických pramenů, které dokládají fungování tehdejší státní moci a bezpečnostního aparátu.

VEŘEJNÁ BESEDA V 17 HODIN OTEVŘE DIALOG O HISTORICKÉ PAMĚTI A OBĚTECH TOTALITY

Na konferenci naváže od 17.00 hodin veřejná beseda s občany, která se uskuteční v Městská knihovna v Třebíči. Večerní diskuse nabídne otevřený prostor pro otázky veřejnosti, setkání s přednášejícími i debatu nad významem historické paměti a připomínáním obětí totalitních režimů. Organizátoři chtějí touto formou přiblížit téma také širší veřejnosti a podpořit otevřený dialog o událostech, které významně poznamenaly moderní české dějiny.

TŘEBÍČ CHCE UDRŽET HISTORICKOU PAMĚŤ ŽIVOU

Konference bude zakončena diskusí a závěrečným shrnutím. Cílem setkání je nejen připomenout tragické události roku 1951, ale také přispět k hlubšímu porozumění fungování totalitního režimu a jeho dopadům na společnost.

„Třebíč si připomíná události, které výrazně zasáhly nejen náš region, ale i celou společnost. Považuji za důležité, aby se o těchto tragických kapitolách našich dějin vedla otevřená odborná debata a aby jejich odkaz nezmizel z veřejné paměti,“ uzavírá starosta Třebíče **Pavel Pacal**.

Nejde přitom o první společnou aktivitu města Třebíč a Ústav pro studium totalitních režimů. Předloni zde proběhla například prezentace knihy *Armádní generál Jan Syrový – Jeden velký český osud*, věnovaná významnému třebíčskému rodákovi Janu Syrovému, stejně jako další odborné přednášky, besedy a veřejné akce zaměřené na moderní české dějiny a připomínání obětí totalitních režimů.

Sledujte nás dále na sociálních sítích:

 [Facebook](#)

 [Instagram](#)

 [X \(Twitter\)](#)

 [Youtube](#)

KONTAKT PRO NOVINÁŘE:

Město Třebíč:

Irina Martakidisová, tisková mluvčí, +420 739 385 238, mluvci@trebic.cz

Ústav pro studium totalitních režimů:

Petra Jungwirthová, tisková mluvčí, +420 770 172 146, press@ustrcr.cz

MĚSTO TŘEBÍČ, město památek UNESCO, se nachází na západě Moravy, v jihovýchodním cípu kraje Vysočina. Třebíč se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy. Počátky města jsou spjaty s významným benediktinským klášterem, který byl založen moravskými knížaty již roku 1101. Díky bohaté historii mohou návštěvníci obdivovat mnoho cenných památek, z nichž ty nejvýznamnější jsou zapsány na prestižním seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO – bazilika sv. Prokopa, Židovská čtvrť a Židovský hřbitov. Třebíč je město s rozšířenou působností, do jehož působnosti spadá 93 obcí. Město má zhruba 35 tisíc obyvatel a včetně svých sedmi místních částí má rozlohu 58 km². www.trebic.cz

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření. Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky. Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je od 1. 5. 2022 Ladislav Kudrna. www.ustrcr.cz